

བོད་ལྷན་སྐྱོན་གཉེན་ཆེད་ལས་དངོས་གཞི་ཆན་
པའི་(ལོ་པའི་ལམ་ལྷན་) ལུ་འབྲེལ་སྒྲོབ་དེ།

ཨ། ། ལྷན་གཞུང་གཅིས་བཅུས། །

གཙོ་སྐྱོང་། ལྷན་འབྲེལ་རྒྱུ་

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

ARURA

བོད་ལྷན་སྒྲིག་གཉེན་ཆེད་ལས་དངོས་གཞི་ཆན་
པའི་ (ཨ་བཞི་ལམ་ལྷན་) ལྷ་འབྲེལ་སྒྲིག་དེབ།

藏药学专业本科（四年制）系列教材

༄༅། ། ལྷན་གཞུང་གཅེས་བཅུས། །

གཙོ་སྒྲིག་པ། ལྷ་ལ་བཟང་དོ་རྩེ།

གཙོ་སྒྲིག་གཞོན་པ། ལྷ་བཟང་དོན་གྲུབ།

ཁོངས་མི། ལམ་འཁྲུག་སྒྲིག་པ། གྲུ་ཡང་འབྲེལ་བཟུ་ཤིས། བ་ཐོ་འབྲུག་མོ།

མི་དྲིལ་དཔེ་སྒྲིག་ཁང་།

ཚཱ་མ་གླིག་འགན་འཁུར་པ།
责任编辑：
དེབ་གཞིའི་བསྐྱོད་འགྲུལ་པ།
装帧设计：
མདུན་ཤོག་བསྐྱོད་མཁན།
封面制作：
པར་ཁྱུས་འགན་འཁུར་པ།
责任校对：

ཏ་མགྲིན་རྟོ་རྩེ།
丹真多杰
ཏ་རྟོ།
达多
རྒྱ་ཁའི་ལས་བསྐྱོད་ཁང་།
宏凯工作室
བདེ་སྦྱིད་མེ་ཏྲག་
李莉

༡༡། སྐྱུན་གཞུང་གཅེས་བུ་ས།

གཙུག་ཁྱིམ་པ།	སྐལ་བཟང་རྟོ་རྩེ།
དཔེ་སྐྱུན་མཁན།	མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་།
འབྲེམ་སྐྱེལ་མཁན།	མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གི་བོད་ཡིག་ཚཱ་མ་གླིག་ཁང་།
གནས་ལུ་ལ།	བོ་ཅིན་རྟོ་མིང་ལི་བྱང་ལམ་ཨང་14པ།
སྒྲིག་ཁྱིམ་ཡང་བྲངས།	100013
ཁ་བརྒྱུ་ཡང་བྲངས།	010 - 64275311
བར་བཞེབས་མཁན།	བོ་ཅིན་དབྱི་རྒྱའི་པར་འདེབས་ཚད་ཡོད་ཀྱང་སི།
བརྒྱུད་འཛུང་མཁན།	རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་གནས་སྐོ་སྐོའི་ཞིན་ཏུ་དཔེ་ཚོང་ཁང་།
དེབ་ཚད།	787mm×1092mm 1 / 16
བར་ཤོག	18
བར་གཞིའི་སྒྲིག་ཐོངས།	2006ལོའི་ཟླ་12པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
བར་ཐོངས།	2006ལོའི་ཟླ་12པར་བོ་ཅིན་དུ་པར་ཐོངས་དང་པོ་བརྒྱབ།
བར་བྲངས།	0001 - 1500
ཕྱིན་ལྟངས།	སྒྲིང་27.00

图书在版编目(CIP)数据

藏药经典 / 尕藏多杰主编. — 北京: 民族出版社, 2006. 12
(藏药学专业本科(四年制)系列教材)

ISBN 7-105-08128-7

I. 藏… II. 尕… III. 藏药—医学院校—教材—
藏语 IV. R291.4

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2006)第 146838 号

藏药经典 (ZANG YAO JING DIAN)

主 出 地 址 网 址 印 装 经 开 字 印 版 印 定	编 行 址 编 址 刷 订 销 本 数 张 数 次 次 价	尕藏多杰 民族出版社 北京市和平里北街 14 号 100013 www.e56.com.cn 北京艺辉印刷有限公司 天华印刷装订有限公司 全国各地新华书店 787mm×1092mm 1/16 280 千字 18 0001—1500 册 2006 年 12 月第 1 版 2006 年 12 月北京第 1 次印刷 27.00 元
---	---	---

该书如有印装质量问题, 请与本社发行部联系退换
(藏文发行科电话: 010-64227665 58130509)

འགྲོ་བརྗོད།

༡༡། ། བོད་ལྷགས་སྒྲན་གཉེར་ཆེད་ལས་དངོས་གཞི་ཆོད་པའི་ (ལོ་བཞི་ལམ་ལྷགས་) ལུ་འབྲེལ་སྒྲོབ་དེ་བ་
འདི་ནི་མཆོ་སྒྲན་སྒྲོབ་ལྷ་ཆེན་མོ་བོད་ལྷགས་གསོ་རིག་སྒྲོབ་སྒྲིང་དང་། ཀན་སྤྱུ་ཁྱུང་ལྷགས་གསོ་རིག་སྒྲོབ་
སྒྲིང་བོད་ལྷགས་གསོ་རིག་སྒྲོབ་སྒྲིང་། དེ་བཞིན་སི་ཁྲོན་དང་། པེ་ཅིན། དུན་ནན་བཅས་ཞིང་ཆེན་
(སྤྱང་ཁྱེར་) ལུ་འབྲེལ་བྱི་གསོ་རིག་སྒྲན་རིག་གི་ཆེད་ལས་མཁས་པ་དང་སྒྲོབ་བྲིད་མེ་སྤྱས་མཉམ་དུ་
བསྒྲིགས་པའི་ཆོད་ལྷ་འི་སྒྲོབ་དེ་བ་ཅིག་ལྟེ། མིག་ལྟར་རྒྱལ་ནང་དུ་དངོས་སུ་པར་དུ་བསྒྲན་པའི་ཅུང་ཆ་ཆང་
བའི་རང་བཞིན་གྱི་བོད་ལྷགས་སྒྲན་གཉེར་ཆེད་ལས་གྱི་དངོས་གཞི་ཆོད་པའི་སྒྲོབ་དེ་བ་ཡིན་ལ། བོད་
ལྷགས་སྒྲན་པའི་ཆེད་ལས་དང་བོད་སྒྲན་དོ་དམ་ཆེད་ལས་གྱིས་ཀྱང་ཆོད་ལྷ་ར་བཀོད་ལོ་ཆོག

སྒྲོབ་དེ་བ་ཚོ་མ་སྒྲིག་བྱེད་པ་ནི་སྒྲོབ་གསོ་བྱ་བའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། བོད་གྱི་གསོ་རིག་སྒྲན་
རིག་གི་སྒྲོབ་དེ་བ་ནི་རང་རེ་སྒྲོལ་རྒྱན་གསོ་བ་རིག་པའི་བཤད་བྱ་དང་འཆད་བྱེད་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ།
རྩི་བཅུན་གཤམ་པའི་རིང་ལྷགས་ལ་འཇུག་མཁན་གྱི་སྒྲོལ་ལྷན་དོན་གཉེར་ཅན་གང་མང་གསོ་སྦྱང་བྱེད་
པའི་བསྒྲབ་གཞི་ཡིན་པ་མ་ཟད། གངས་ཅན་བོད་གྱི་རིག་པའི་གནས་ཆེན་ལུ་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པ་གཞན་
རྩིས་སུ་འཛིན་པ་ཆེ་ཡི་རིག་བྱེད་གང་ཉིད་སྒྲོགས་ཡོངས་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱིན་པའི་མཆོན་ཉགས་གཙོ་
བོ་འདྲ་ཡིན།

དེ་ཡང་དུས་རབས་20པའི་ལོ་རབས་80པའི་དུས་མགོ་ར་མཆོ་སྒྲན་ཞིང་ཆེན་གྱིས་སྤེམ་བྲིད་ནས་རྒྱལ་
ཡོངས་བོད་ལྷགས་གསོ་རིག་འབྲིང་རིམ་ཆེད་གཉེར་གྱི་ཆོད་ལྷ་འི་སྒྲོབ་དེ་བ་བསྒྲིགས་ཤིང་། སྤྱི་ལོ་
2001ནས་2004ལོའི་ཟླ་6པའི་བར་རྒྱལ་ཁབ་ཁྱུང་དུ་བྱེད་དོ་དམ་ཅུའི་ཙ་འཇུགས་དང་འགོ་བྲིད་འོག་
མཆོ་སྒྲན་ཞིང་ཆེན་འཕྲོད་བསྟེན་ཐིང་དང་མཆོ་སྒྲན་སྒྲོབ་ཆེན་བོད་ལྷགས་གསོ་རིག་སྒྲོབ་སྒྲིང་གཉིས་གྱིས་
སྤེམ་བྲིད་ནས། བོད་རྒྱུངས་དང་། ཀན་སྤྱུ་། སི་ཁྲོན། དུན་ནན་བཅས་ཞིང་ཆེན་(རྒྱུངས་)ལུ་མཉམ་མཉམ་
འབྲེལ་གྱིས་རྒྱལ་ཡོངས་བོད་ལྷགས་གསོ་རིག་དངོས་ཆོད་སྒྲོབ་གསོའི་འཆར་བཀོད་སྒྲོབ་དེ་བ་ཉིད་ཚོ་མ་སྒྲིག་
པར་བསྒྲན་བྱས་ཏེ། རང་རྒྱལ་དུ་གཅིག་གྱུར་དང་། ཆོད་ལྷ་། ཆ་ཆང་བཅས་ཡིན་པའི་བོད་ལྷགས་
སྒྲན་པའི་ཆེད་ལས་དངོས་ཆོད་སྒྲོབ་དེ་བ་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཇུག་ཡོངས་སུ་བསྒྲིལ།

བོད་གྱི་གསོ་རིག་སྒྲན་རིག་གི་རིག་པའི་ཆོད་ཁག་སྒྲོ་རྒྱན་ནས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བྱིན་པ་དང་གསར་དུ་

བྱང་བའི་ཆེད་ལས་ཀྱི་དགོས་མཁོར་གཞིགས་ནས། 2003ལོ་ནས་བཟུང་མཆོ་སྒྲོན་སློབ་ཆེན་བོད་ལྷགས་
 གསེརིག་སློབ་སློང་གིས་ལོ་དུ་མར་བོད་ལྷགས་སྒྲན་གཉེར་ཆེད་ལས་ཀྱི་སློབ་གསོ་བསྐྱབས་པའི་ཉམས་སྦྱང་
 ལས་ཐོན་པའི་ཐོག་མའི་བྲིད་ཡིག་ཁག་ཅིག་ཟུང་གཞིར་བཟུང་ཐོག་ཆེད་གཉེར་མི་ལྷ་ཙུ་འཇུགས་ཀྱིས་ལུ་
 འབྲེལ་སློབ་དེ་བའདི་ཉིད་ཚཱ་སྒྲིག་གི་ལས་ལ་དངོས་སུ་གཞིལ། དེ་ཡང་ཚཱ་སྒྲིག་གི་བྱ་བ་ལེགས་འགྲུབ་
 ཡོང་བར་ཁག་ཐེག་བྱེད་ཆེད་མཆོ་སྒྲོན་དང་། ཀན་སུའུ། བོད་སྡེ་རུ། སེཁྲོན། ཡུན་ནན། བེ་ཅིན་
 བཅས་ཞིང་ཆེན་དང་སྤྱང་བྱེད་(སྡེ་རུ) སུག་གི་འབྲེལ་ཡོད་ཆེད་མཁམས་ཀྱིས་ལུ་བའི་བོད་ལྷགས་སྒྲན་
 གཉེར་ཆེད་ལས་དངོས་གཞི་ཆོན་པའི་(ལོ་བཞི་ལམ་ལྷགས་) སློབ་དེ་བ་ཚཱ་བྱས་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་
 (གཤམ་དུ་མིང་བསྐྱབས་ཏེ་ཚཱ་བྱས་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ཞེས་འབོད།) དང་གཞུང་ལས་ཁང་བཅུགས་ཏེ་ཚཱ་
 སྒྲིག་བྱ་བའི་མཇུག་སྒྲན་དང་རྒྱན་འགན་སོ་སོར་བཞེས། ལུ་འབྲེལ་སློབ་དེ་བའདི་ནི་མཆོ་སྒྲོན་སློབ་ཆེན་
 བོད་ལྷགས་གསེརིག་སློབ་སློང་གི་བོད་ལྷགས་སྒྲན་གཉེར་ཆེད་ལས་དངོས་གཞི་ཆོན་པའི་སློབ་བྲིད་འཆར་
 གཞི་དང་སློབ་བྲིད་ཙུ་འཛིན་གྱི་རེ་འདུན་ལྟར། བོད་ལྷགས་སྒྲན་པའི་ཆེད་ལས་ཀྱི་དངོས་ཆོན་སློབ་དེ་བ་
 ལས་འབྲེལ་ཡོད་སློབ་དེ་བའགའ་དང་། ཐེངས་འདིར་གསར་དུ་བསྒྲིགས་པའི་སྒྲན་གཞུང་གཅེས་བུས་
 དང་། སྦྱར་བ་སྒྲན། བོད་སྒྲན་ཙུ་མེད་རིག་པ། བོད་སྒྲན་སྒྲོག་ཆགས་རིག་པ། བོད་སྒྲན་གཉེར་དངོས་
 རིག་པ། བོད་སྒྲན་དབྱེ་འབྱེད་རིག་པ། བོད་སྒྲན་འདུལ་སྦྱང་རིག་པ། བོད་སྒྲན་བཟོ་ཙུ་ལྱི་ཙུ་བའི་
 རིགས་པ། བོད་སྒྲན་སྒྲན་སྦྱར་རིག་པ་བཅས་སློབ་དེ་བ་གཙོ་ཆེ་བ་དགུ་ལས་ལྟུང་། 2004ལོའི་ཟླ་12པར།
 མཆོ་སྒྲོན་ཞིང་ཆེན་མཐོ་རིམ་སློབ་ལྟུང་བོད་ཡིག་སློབ་དེ་བ་ཚཱ་བྱས་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་ཞིང་ཆེན་ཕྱི་
 རང་གི་ཆེད་ལས་མཁམས་པ་ཙུ་འཇུགས་བྱས་ཏེ་བོད་སྒྲན་འདུལ་སྦྱང་རིག་པ་སོགས་སློབ་དེ་བ་དགུའི་མཐུར་
 ཚཱ་བྱས་གནང་ཞིང་སློབ་དེ་བའ་ཤམ་ལ་བཟོ་བཅས་ཀྱི་དགོངས་འཆར་བཏོན། ཚཱ་སྒྲིག་པ་ནམས་ཀྱིས་
 བཟོ་བཅས་བསམ་འཆར་ལྟར་འབད་བཙོན་གྱིས་གསལ་སྒྲན་ལེགས་བཅས་བྱས་མཐར། 2005ལོའི་ཟླ་
 12པར་ཚཱ་བྱས་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་ལུ་འབྲེལ་སློབ་དེ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མ་ཐུར་ཁྱེད་གཉན་འབེབས་
 གནང་།

ལུ་འབྲེལ་སློབ་དེ་བའདི་ཚཱ་སྒྲིག་བྱེད་དུས་བོད་ཀྱི་གསེརིག་སྒྲན་རིག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྲུང་
 ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་དང་། དེང་རབས་མཐོ་རིམ་གསེརིག་སློབ་གསོའི་སྤང་བྱ་དང་སློབ་བྲིད་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་
 ཡང་སྒོ་བསྐྱར་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་སློབ་དེ་བའི་མ་ལག་རང་བཞིན་དང་། འཐུས་ཆང་རང་བཞིན། ཆོན་རིག་
 རང་བཞིན། བཀོལ་སྦྱོང་རང་བཞིན་དང་དབང་གཤམས་རང་བཞིན་བཅས་གཅིགས་སུ་བཟུང་ཡོད། དེ་
 ཡང་སྒྲིག་སྤངས་ཐད་བོད་ལྷགས་སྒྲན་གཉེར་ཆེད་ལས་ཀྱི་དངོས་ཆོན་སློབ་མ་སྦྱིད་སྤྱང་གི་དམིགས་ལུ་ཡ་
 དང་མཐུན་ཞིང་སློབ་མའི་ཆེད་ལས་ཤེས་བྱ་དང་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་བྱང་ཆད་གོང་དུ་སྒྲེལ་བྱེད། དེ་ལྟའི་

པོད་ལུགས་གསེར་གསུང་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་དེབ་ཚོམ་སྒྲིག་གི་ཉམས་ལྗོངས་སྤྱད་ལེན་དང་། ཆ་ཆར་བའི་སྒྲིག་ནས་
 པོད་གྱི་སྒྲིག་རིག་གི་མང་གཞིའི་གཞུང་ལུགས་དང་གཞི་ཚའི་ཤེས་བྱ། གཞི་ཚའི་བྱས་ཚལ་བཅས་སྤྱད་
 འཛིན་བྱེད་པ་གཅིག་སེལ་འཛིན་གྱིས་པོད་ལུགས་གསེར་གསུང་པོད་ཀྱི་སྒྲིབ་བྲིད་ཀྱི་དགོས་ལམ་དང་འཆམ་པར་
 བྱས་ཡོད་ལ། པོད་ལུགས་སྒྲིག་རིག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཐུབ་འབྲས་དང་རྒྱ་ཆད་གསར་བ་ཡང་མངོན་པར་
 བཞེད་ཡོད།

པོད་ལུགས་སྒྲིག་གཉེར་ཆེད་ལས་གྱི་སྒྲིབ་དེབ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཚོམ་སྒྲིག་བྱེད་པ་ནི་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན་
 པས་སྒྲིག་དང་ནོར་འབྲལ་གྱི་ཆ་མང་དུ་མཆིས་སྤྱོད་ན། པོད་ལུགས་གསེར་གསུང་སྒྲིག་རིག་གི་སྒྲིབ་གསེབ་བ་
 གཉེར་ལམ་དང་རྒྱ་ཆེའི་སྒྲིག་པ་པོ་ནམས་གྱིས་པོད་ལུགས་གསེར་གསུང་པོད་ཀྱི་སྒྲིབ་ལས་འཕེལ་གྱི་
 འགྲོས་དང་བརྒྱུན་ནས་དགོངས་འཆར་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུག་སྒྲིབ་གྱིས་ལྷ་འབྲེལ་སྒྲིབ་དེབ་འདི་ལྟར་བས་དེང་
 རབས་པོད་ལུགས་གསེར་གསུང་སྒྲིག་རིག་གི་སྒྲིབ་བྲིད་ཀྱི་དགོས་ལམ་དང་འཆམ་ཞིང་གངས་རྒྱུངས་གསེབ་
 རིག་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེའི་ཞབས་འདེགས་སུ་འགྱུར་བྱུང་བར་སྒྲིག། །

པོད་ལུགས་སྒྲིག་གཉེར་ཆེད་ལས་དངོས་གཞི་ཆན་པའི་
 (ཨ་བཞི་ལམ་ལུགས་) སྒྲིབ་དེབ་ཚོམ་བྱས་ཏུ་ཡོན་ཏན་ཆོག་གསུམ་གྱིས།
 2006ལོའི་ཟླ10པར།

前 言

藏药学专业本科(四年制)系列教材是由青海大学藏医学院、甘肃中医学院藏医学院、以及四川、北京、云南等省(市)的有关藏医药学专家和教学人员共同完成的一套试用性教材。是目前国内比较完整、配套的藏药学专业本科正规教材,也可供藏医、藏医药管理专业本科试用。

教材建设是教育工作的重要组成部分,藏医药教材是体现藏医药学教学内容和教学方法的重要载体,是进行藏医药教学的基本工具,是全面推进素质教育,培养藏医药人才的重要保证,也是藏医药学科体系成熟的重要标志。早在 20 世纪 80 年代初,由青海省牵头编写了全国藏医中专系列试用教材;2001 年至 2004 年 6 月,在国家中医药管理局的组织领导下,青海省卫生厅和青海大学藏医学院牵头,联合西藏、甘肃、四川、云南等省(区)共同编写出版了全国藏医本科教育规划教材,从此,改变了我国以往没有统编、规范、配套的藏医学专业本科(五年制)教材的现状。

随着藏医药学学科体系的发展和新增专业的需要,自 2003 年开始,青海大学藏医学院在原有藏药学专业本科自编讲义的基础上,全面调研和组织人力正式进行藏药学教材的编写工作。为确保编写工作的顺利进行,成立了由青海、甘肃、西藏、四川、云南、北京等省市(区)的有关藏医药专家共同组成的藏药学专业本科(四年制)教材编审委员会(以下简称编委会),负责教材编写指导工作。编委会下设办公室,负责日常工作。根据《青海大学藏医学院藏药学专业本科(四年制)教学计划》和《教学大纲》的要求,确定了本专业主要教材由《藏药经典》、《藏药学原理》、《藏药植物学》、《藏药动

物学、《藏药矿物学》、《藏药鉴定学》、《藏药炮制学》、《藏药制剂工艺原理》、《藏药方剂学》等 9 门课程教材及其相关藏医学专业本科教材科目组成。经过编写人员的积极努力,2004 年 12 月青海省高校藏文教材审查委员会组织省内外藏医药专家对《藏药炮制学》等 9 门教材初稿进行审查通过,并对部分教材提出修改意见。各编写组根据修改意见,利用一年时间进一步修改完善后,2005 年 12 月,编委会审定通过了本套教材全部初稿。

本套教材在编写原则上,坚持遵循藏医药传统的学科体系特色,同时紧密结合现代高等医药教育要求和教学规律,并提出了教材的系统性、完整性、科学性、实用性和权威性。在编写方法上,为符合藏药学专业本科(四年制)培养的目标、注意培养学生解决问题的实际能力,汲取有关藏医院校以往所编教材的经验,在理论联系实际,全面继承藏药学的基础理论、基本知识和基本技能方面加以提高,使之更符合藏医药教学的需要,反映出藏医药学术发展的新水平。

编写藏药学专业教材是一项开拓性的工作,随着藏医药高等教育工作的不断发展,本套教材不可避免地还存在一些不足之处,诚切希望各地藏医药教学人员和广大读者在使用过程中,提出宝贵意见,以促使本套教材更臻完善和更加符合现代藏医药教学的需要。

藏药学专业本科(四年制)教材编审委员会

2006 年 10 月

ཕྱི་མ་སྒྲིག་གསལ་བཤད།

༡༡། ། སྒྲན་གཞུང་གཅེས་བདུས་ཞེས་པའི་སྒྲོབ་དེབ་འདི་ནི་མཆོ་སྒྲན་དང་། ཀན་སུའུ། སི་ཁྲོན། ཡུན་ནན་བཅས་ཞིང་ཆེན་བཞི་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ནས་ཙོ་མ་སྒྲིག་མཛད་པའི་བོད་ལྷགས་སྒྲན་གཉེར་ཆེད་ལས་དངོས་གཞི་ཆོན་པའི་ (ལོ་བཞི་ལམ་ལྷགས་) སྒྲོབ་དེབ་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཞིག་ལྟེ། བོད་ལྷགས་སྒྲན་གཉེར་ཆེད་ལས་ལ་སྦྱོད་རྒྱར་འཆམ་ཞིང་། བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ཆེད་ལས་ཀྱི་སྒྲན་པ་དང་ནད་གཞི་ལའི་ཆེད་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀོལ་ཆོག་

སྒྲོབ་དེབ་འདི་ནི་གཙོ་སྒྲིག་པ་ནི་མཆོ་སྒྲན་སྒྲོབ་ལྟ་ཆེན་མོ་བོད་ལྷགས་གསོ་རིག་སྒྲོབ་སྤྱིང་གི་དགེ་ཆུན་ཆེན་མོ་གཞོན་པ་སྐལ་བཟང་རྩོམ་ཆེད་དང་། གཙོ་སྒྲིག་གཞོན་པ་ནི་ཀན་སུའུ་ཁྱུང་ལྷགས་གསོ་རིག་སྒྲོབ་སྤྱིང་བོད་ལྷགས་གསོ་རིག་སྒྲོབ་སྤྱིང་གི་དགེ་ཆུན་སྒྲོ་བཟང་དོན་གྱུབ་དང་། ཙོ་མ་སྒྲིག་མི་སྣ་ནི་མཆོ་སྒྲན་ཞིང་ཆེན་བོད་ཀྱི་སྒྲན་རྒྱལ་ཞིབ་འཇུག་སོའོ་ཡི་མཁའ་འགྲོ་རྒྱུབས། མཆོ་སྒྲན་ཞིང་ཆེན་བོད་སྒྲན་ཁང་གི་གཡའ་འབྲུམ་བཟུ་ཤིས། བོད་རྒྱུང་ས་བོད་ལྷགས་གསོ་རིག་སྒྲོབ་སྤྱིང་གི་ཞིབ་འཇུག་སྒྲོབ་མ་ཤ་བོ་འབྲུག་མོ་བཅས་ཡིན།

དེ་ཡང་སྒྲོལ་མ་སྒྲོ་འབྲུམ་དང་། འཇམ་དབྱངས་སྒྲོ་འབྲུམ། གཡུ་ཤོག་སྒྲོ་འབྲུམ། སྒྲན་མིང་རྒྱ་མཆོ། གཡུ་ཤོག་ཁྱུང་བོ་རྩོམ་ཆེད་འདི་ནི་པོ་ཆེད་རོ་རྒྱས་ལྟ་རྒྱུ་ཞེས། དེའུ་དམར་བའི་ཆབ་ཡིག་ཡོངས་ཀྱི་བཅུད་བསྟུས་སོགས་སྒྲན་གཞུང་རྟིང་མའི་གསལ་བཅའ་འཆོལ་གྱིས་སྒྲིགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ་དང་། སྒྲན་གཞུང་སོ་མ་རྒྱུ་ཆེད་དང་། དར་མོ་བའི་གསེར་མཆན་རྣམ་བཟླ་གན་མཛོད་སོགས་ལས་ཀྱང་སྒྲན་གཉེར་ཆེད་ལས་ལ་གཅེས་པ་རྣམས་སྒྲོབ་དེབ་འདིར་བསྟུས་ཡོད། འདིར་བསྟུས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡུན་རིང་ལ་ཞིབ་འཇུག་གི་རིན་ཐང་ལྡན་པ་མ་ཟད་གྲགས་ཆེ་བ་དང་མཁོ་ཆེ་བའི་གསུང་ཙོ་མ་ཤ་སྟེ་ཡིན། སྒྲོབ་དེབ་འདི་སྒྲིག་པའི་སྐབས་གན་འུ་ཙོ་མ་གྱི་གཤེས་ལ་བརྩི་འཛིག་བྱེད་པའི་ཅ་དོན་གཞིར་བརྩུང་ནས་ཤེལ་གོང་སྤེང་དང་གསེར་མཆན་རྣམ་བཟླ་གན་མཛོད། དེའུ་དམར་བའི་གསུང་ཙོ་མ་གཅེས་བདུས། སོ་མ་རྒྱུ་ཆེ་སོགས་གཞུང་འབྲེལ་དང་། ཞེ་མམ་དང་མན་ངག་བྱེ་བ་རིང་བསྐེལ་སོགས་ཉམས་ཡིག་བཅུ་ལྷག་ལྟ་བུ་དབྱེད་གཞི་བྱས་ཏེ་འཆད་མཉན་དང་ཉུ་སྟོག་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིག་ཐོར་ཡིན་པེས་རྣམས་ལེགས་པར་བཅོས་ཤིང་འབྲི་ཚུལ་མི་གཅིག་པ་གཡའ་ཀྱི་ལ་གཡའ་ཁྱི་ཉུ་བྱ་དབྱེད་གཞིར་ཆེ་བ་རྣམས་དང་ཤིང་ཀུན་ལ་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ན་ཆེས་ཆེར་སྤྲ་བས་མ་ཡིག་ལ་བཅས་ཉེས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པས་ནོར་ཡང་མ་བཅས་པ།
མཐོང་ཐོས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུང་བས་བཅས་དགོས་བཅས་མ་བྱུང་པ་སོགས་སྒྲིན་གྱི་ཡུང་བོ་ཅི་ནས་ཀྱང་མང་སྲིད་པས་
བོད་ཀྱི་སྤྲན་རྩ་ས་རིག་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ཞིང་ལེགས་སྤྱ་འཆོས་པར་བྱའོ། །

རྩམ་སྤྲིན་པས།

2006ལོའི་ཁྱི་བ་ཟླ་10པར།

དེ་ལྟེ་གི་དཀར་ཆག

༡ ལྷན་གཞུང་གཅིས་བརྒྱས།

གཙུག་ལྷན་དུ། རྒྱལ་བཟང་རྒྱུ་ལ།

གཙུག་ལྷན་གསུང་། ལྷོ་པའུ་རྡོ་རྒྱུ་།

ཁོངས་མི། མཁའ་འགོ་རྒྱལ་ས། གཡང་འབྲུམ་བཟླ་ཤིས། ས་བོ་འབྲུག་མོ།

३ **ॐ नमो भगवते वासुदेवाय**

གཙུག་ལྷན་དུ། གཞུང་ཚོགས་གཉིས།

གཙོ་བོ་གཞོན་པ། རེས་རབ་སྐྱ་མཆོ།

ཁོངས་མི། སྡོ་བཟང་དོན་གྲུབ། བྱ་དགེ་ལྷོ་ལ་མ་འཛོ།

3 ཀྱེད་ལྷན་ལྷི་ཤིང་ཤིག་ད།

གཙུག་ལག་པ་རྒྱལ་ལྷན་པུ་ལོ་ ལྷན་པུ་ལོ་

གཙུག་ལག་པོ་ནི་དེ། གཡང་ལོ།

ཁོངས་མི། གཙོད་པ་རྒྱལ། བད་མ་ཐར།

༩ བོད་ལྗོན་ལྷན་ཆགས་ཅིག་ལ།

གཙུག་ལྷན་དུ། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཐོག་ཀྱི།

གཙོ་བོ་ལ་གཞོན་པ། མེ་ཤིང་། ཤིང་ལྔ་པོ་རྒྱ།

ཐོངས་མི། བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ། འཕགས་མོ་མཚོ།

4 རོད་ལྷན་གཉེར་དཔྱད་ཅིག་པ།

གཙོ་བོ་དང་། བསམ་གཏུག་རྒྱུ་ལ།

གཙོ་བོ་གཞིན་པ། འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས།

ཁོངས་མི། སྒྲུལ་མ་འབྲུམ། སྒྲུལ་མ་མཆོ།

༤ རྟོན་ཕྱན་དབྱེ་འབྱེད་རིག་པ།

གཙུག་ཀྱི་ག་པ། ཀམ་ཆོག་སྐུ་ལྷེས།

གཙུག་ཀྱི་གཞོན་པ། སྒྲུལ་མ་དོན་གྲུབ།

ཁོངས་མི། འབྲུག་ཅེ། བདུད་མཁོན་ཆོ་རིང་། ངག་དབང་རྟོ་རྒྱུ། སྒྲུལ་པ་བཟླ་ཤིས།

སྒྲུལ་མ་འབྲུམ། ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ།

༥ རྟོན་ཕྱན་འབྲུལ་སྒྱུར་རིག་པ།

གཙུག་ཀྱི་ག་པ། བཅུན་ཐང་རྒྱལ།

གཙུག་ཀྱི་གཞོན་པ། རྟོ་རྒྱུ་ཆོ་བརྟན། བཟླ་ཤིས།

ཁོངས་མི། གུན་བཟང་རྒྱལ།

༦ རྟོན་ཕྱན་བཟོ་རྒྱུ་ལྷེ་རིག་པ།

གཙུག་ཀྱི་ག་པ། བཅུན་ཐང་རྒྱལ།

གཙུག་ཀྱི་གཞོན་པ། ཅི་ན།

ཁོངས་མི། རིག་འཛིན་རྟོ་རྒྱུ། རྟོ་རྒྱུ་རབ་བརྟན། སྒྲུལ་པ་བཟླ་ཤིས།

༧ རྟོན་ཕྱན་ཕྱན་སྒྱུར་རིག་པ།

གཙུག་ཀྱི་ག་པ། ཕུ་མདོ་སྒྲུ་བྱམས་རྒྱལ།

གཙུག་ཀྱི་གཞོན་པ། ལྷ་མོ་སྒྲུབས། རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ།

ཁོངས་མི། ཀ་རིང་སྒྲུལ་པ་བཟླ་ཤིས། དཔལ་ཆེན་གསང་བ་དག

△༡༠ རྒྱུ་ཁམས་སྒྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག

གཙུག་ཀྱི་ག་པ། ཉམ་གྱིན་རྒྱལ།

ཁོངས་མི། ཆོ་རིང་རྣམ་རྒྱལ།

△༡༡ རྒྱུ་རྣམས་རྒྱུ་འབྲེལ།

གཙུག་ཀྱི་ག་པ། བན་དེ་ཆོ་རིང་།

མཆན། ཉམ་གས་△༡༠དེ་བརྒྱུ་བ་པའི་སྒྲུབ་དེ་བའི་ཐོད་ཀྱི་གས་རིག་གི་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ལས་དང་སྒྲུབ་གཉེས་ཆེད་ལས། ཐོད་སྒྲུབ་དོད་མཆེད་ལས་བཅས་སྒྲུབ་མོང་གིས་བཀོལ་རྒྱུར་སྒྲུལ་བ་ཡིན།

藏药学专业本科(四年制)系列教材目录

1、《藏药经典》

主 编：尕藏多杰

副主编：罗藏东主

编 委：卡着杰 杨本扎西 夏吾周毛

2、《藏药学原理》

主 编：尕玛措尼

副主编：西绕加措

编 委：洛桑东智 小卓玛草

3、《藏药植物学》

主 编：子巴

副主编：扬乐

编 委：角巴加 万玛太

4、《藏药动物学》

主 编：南加太

副主编：才让 仁增多杰

编 委：扎西东主 波毛措

5、《藏药矿物学》

主 编：三智加

副主编：降拥四朗

编 委：卓玛本 大卓玛草

6、《藏药鉴定学》

主 编：尕玛措尼

副主编：卓玛东珠

编 委：周则 东果才让 阿旺多吉 公巴扎西 卓玛本
切羊让忠

7、《藏药炮制学》

主 编：增太加

副主编：刀知才旦 扎西

编 委：更藏加

8、《藏药制剂工艺原理》

主 编：增太加

副主编：子巴

编 委：仁增多杰 多杰拉旦 尕藏扎西

9、《藏药方剂学》

主 编：香多·李先加

副主编：拉毛加 仁青东主

编 委：尕让·尕藏多吉 华欠桑多

△10、《藏医心身概论》

主 编：旦正加

编 委：才让南加

△11、《藏语语法注释》

主 编：完德才让

注：画△者为藏医、藏药、藏医药管理等各专业共用教材

ཐོད་ཕྱགས་སྒྲན་གཉིད་ཆེད་ལས་དངོས་གཞི་ཆན་པའི་
 (ལོ་བཞི་ལས་ཕྱགས་) སྒྲོབ་དེབ་ཆོས་བྱས་ཡུ་
 ཡོན་སྒྲན་ཆོགས་བྱི་མིང་ཨ།

སྒྲོ་འབྲི་ས། བྱམས་པ་འཕྲིན་ལས། ལུ་ཅན་ཤེ། བསྟན་ཁོ། ཉི་མ། ཐུབ་བསྟན། ཁང་ཚུལ་སྤྱིམས་
 རྒྱལ་མཆན།

ཡུ་ཕྱིན་ཡུ་ཡོན། འོ་ཆོགས་ཆེན།

ཡུ་ཕྱིན་ཡུ་ཡོན་གཞོན་པ། འཕྲིགས་བྱེད་སྒྱབས། ཉ་མགྲིན་རྒྱལ། སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ། ཐུབ་བསྟན་
 ཐུན་ཆོགས། བྱ་མདོ་ལྷ་བྱམས་རྒྱལ།

ཡུ་ཡོན། ཀམ་དགེ་འཕེལ། ཀམ་ཆོགས་གཉིས། དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆན། སྐལ་བཟང་དོ་རྩེ། ལྷ་
 བྱམས་རྒྱལ། ལྷ་འབྲུམ་རྒྱལ། འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས། གདུགས་དཀྱར། དྲི་མེད།
 དོ་རྩེ། རྣམ་རྒྱལ་ཐར། པད་ཁོ། དཔལ་རྒྱལ། བན་དེ་ཆོ་རིང་། དབང་ཆེན་ཆོ་བརྟན།
 སྒྲོ་བཟང་དོན་གྲུབ། ཅི་སྒྱ། བཅུན་ཐར་རྒྱལ། ཚུལ་སྤྱིམས། ཆོ་བགྲ། བསམ་གྲུབ་རྒྱལ།
 གཡང་ལོ། དེན་ཆེན་དོན་གྲུབ། ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ། ལྷ་མོ་སྒྱབས། ཡུ་དཀར་ལོ། (ཐོད་
 ཡིག་ཀ་མད་མོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྒྲིགས་པ་ཡིན།)

གཞུང་ལས་ཁང་།

ཡུ་ཕྱིན། བྱ་མདོ་ལྷ་བྱམས་རྒྱལ།

ཡུ་ཕྱིན་གཞོན་པ། དེན་ཆེན་དོན་གྲུབ།

ཁོངས་མི། ཀམ་ཆོགས་གཉིས། ཅི་སྒྱ། བཅུན་ཐར་རྒྱལ། དེག་འཛིན་དོ་རྩེ། སྐལ་མ་འབྲུམ།